

Davčni vidik poslovnih daril in donacij

Davčni vidik poslovnih daril in donacij bomo opisali z vidika različnih obdavčitev. V skladu z Zakonom o dohodnini, ki se še trenutno uporablja, se darila, ki jih prejmejo fizične osebe, štejejo kot »drug prejemek, vključno z nagradami in podobnimi prejemki« (4. alineja prvega odstavka 15.čl.). Omenim naj, da Zakon o dohodnini sicer posebej ne omenja daril poslovnim partnerjem, vendar menim, da so tudi darila poslovnim partnerjem obdavčena z davkom od osebnih prejemkov.

Kaj pomeni za podjetje dati darilo fizični osebi – poslovnemu partnerju ?

1. Davek od osebnih prejemkov:

Podjetje, ki fizični osebi podari neko darilo, mora ob obdaritvi plačati akontacijo davka od osebnih prejemkov po stopnji 25%. Davka ni potrebno plačati, če davek ne presega 2 % povprečne plače zaposlenih v RS predpreteklega meseca (po zadnjih objavljenih podatkih znaša povprečna bruto plača avgusta v RS 267.878,00 SIT), izračun pa je naslednji:

2% bruto plače (avg.2004):	5.357,56 SIT
Vrednost darila:	21.430,24 SIT

Ne glede na to, ali je vrednost darila večja ali manjša od te vrednosti (torej ne glede na to ali se plača akontacija dohodnine ali ne), pa mora podjetje na DURS ob obdaritvi poslati obrazec REK2, darilo pa mora fizična oseba tudi prijaviti v svoji davčni napovedi do 31.3. za preteklo leto. V primeru »majhnih daril« bo torej akontacija dohodnine enaka 0 (nič), obdaritev pa bo vplivala na davčno obveznost prejemnika darila ob letni dohodninski napovedi.

O prejemkih fizične osebe za preteklo leto pa mora podjetje do 31.1. obvestiti tudi DURS. Te podatke pa mora podjetje posredovati tudi prejemniku daril, ki jih bo navedel v svoji letni dohodninski napovedi. Zato je seveda nujno, da podjetje od prejemnika darila pridobi davčno številko.

2. DDV

Zakon o DDV (ZDDV) izrecno določa, da si davčni zavezanec ne sme odbiti vstopnega DDV od stroškov za reprezentanco. Kot stroški za reprezentanco se štejejo zgolj stroški za pogostitev in zabavo ob poslovnih ali družabnih stikih. Darila namenjena poslovnim partnerjem torej ne štejejo kot reprezentanca.

Menimo, da podjetje nabavi darila za namen svojih obdavčljivih transakcij, zato si lahko odbije tudi vhodni DDV. ZDDV namreč določa, da dajanje daril, ki presegajo vrednost 2.000 SIT, šteje za promet blaga, kar pomeni, da mora podjetje ob uporabi blaga (dajanju daril) obračunati tudi izhodni DDV.

3. Davek od dobička

Naslednje vprašanje je davčna obravnava tovrstnih stroškov v davčni bilanci izplačevalca. Za reprezentančne stroške se po Zakonu o dobičku od pravnih oseb (uporabljal se bo še do vključno 31.12.2004) šteje nakup ali poraba lastnih proizvodov, blaga in storitev za reprezentančne namene, ki nastajajo v razmerjih s poslovnimi partnerji. To torej pomeni, da se tudi stroški daril danih poslovnim partnerjem, davčno priznavajo v višini 70% obračunanih zneskov. Opozarjamo pa, da je žal še vedno mogoče mnenje davčnega organa, da so ti stroški davčno nepriznani, ker ne pripomorejo k poslovanju, da so nepotrebni..., vendar menimo, da za takšno stališče ni zakonske osnove. Zato morajo davčni zavezanci vztrajati, da gre za stroške reprezentance, kot so definirani v Zakonu o davku od dobička pravnih oseb.

V prihodnjem Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb (DDPO-1; glavna členov se bo uporabljala od 1.1.2005) pa žal ne najdemo odgovora na to, kaj pomenijo stroški reprezentance. To pomeni, da bodo imeli davkarji večjo možnost, da bodo davčno nepriznavanje odhodkov utemeljevali s tem, da stroški daril poslovnim partnerjem niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti in niso posledica opravljanja dejavnosti, čeprav se večina s takšnim mnenjem seveda ne bo strinjala.

Kaj pomeni za podjetje donacija fizični osebi?

1. Davek od osebnih prejemkov

Gledano z vidika dohodnine, je nakazilo donacije fizični osebi (z vidika Zakona o dohodnini gre dejansko za nagrado oz. darilo) prav tako obdavčeno kot drug prejemek vključno z nagradami in podobnimi prejemki. Postopek smo opisali že v primeru daril poslovnim partnerjem.

2. DDV

Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost donacije izloča iz sistema DDV, saj pri donaciji ni nikakršne protistoritve s strani prejemnika donacije. Res pa je, da so kot prejemniki donacij opredeljeni za to posebej ustanovljene organizacije (humanitarne, znanstvene, športne). Menimo pa, da glede na to da fizična oseba kot prejemnik donacije, verjetno ne bo opravila nikakršne protistoritve za izplačevalca (sicer bi to bilo plačilo za opravljeno storitev), ni nikakršnih obveznosti iz naslova DDV.

3. Davek od dobička

Zakon o davku od dobička pravnih oseb (ZDDPO) ima določbo, ki so davčno priznavana izplačila humanitarnim, kulturnim, znanstvenim, vzgojno-izobraževalnim, športnim, ekološkim in religioznim organizacijam v višini 0,3 % ustvarjenih prihodkov podjetja. Pogoji je, da morajo biti te organizacije registrirane za opravljanje takšnih dejavnosti. Izplačila političnim organizacijam pa so bila davčno priznana le do višine 3 povprečnih plač na zaposlenega pri davčnem zavezancu.

Nov Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-1 - uporabljal se bo od 1.1.2005, nekatere določbe pa se že uporabljajo od 1.5.2004), ta izplačila (že

omenjenim organizacijam so dodane dobrodelne organizacije) »seli« med davčne olajšave (v višini 0,3% obdavčenih prihodkov). Vemo pa, da je koriščenje davčne olajšave dovoljeno le do višine davčne osnove, kar pomeni, da bodo takšna izplačila za davčne zavezance že v davčnem letu 2005 manj ugodna.

ITEO ABECEDA d.o.o.
Mag. Dejan Petkovič
Davčni svetovalec

